

י"ד תמוז, תשפ"ב
13 ביולי 2022

לכבוד

מנהלי בתי הספר, מדריכים, רכזי מקצוע ומורים לעברית
שלום רב,

חוזר מפמ"ר - עברית לערבים לשנה"ל תשפ"ג

תוכן החוזר

3	דברי פתיחה של המפמ"ר ד"ר האני מוסא
4	הקדמה למפמ"רי תחומי המח"ר
5	דגשים של משרד החינוך ושל המזכירות הפדגוגית
5	תכנית הגפ"ן – גמישות ניהולית פדגוגית
5	הכוורת - על יסודי
6	מערכת מצפן לניהול הפיתוח המקצועי
6	המשך הלמידה ההיברידית
8	חידושים במקצוע
8	חוזר מפמ"ר מבנה היבחנות חדש בבחינת הבגרות בהיקף 3 יח"ל (עברית לערבים תשפ"ב – 2022)
8	מסמך "עברית דבורה לדוברי ערבית – תוכנית מסגרת"
8	אוצר המילים
9	סילבוס חדש ליצירות ספרות בשאלון 014281
9	פיתוח מקצועי
10	צוות ההדרכה
11	שונות
11	1. מיקוד תוכנית הלימודים לכיתות ג'-י"ב - לומדים בביטחון בשעת חירום
11	2. תוכנית מערכתית תומכת בתוכנית הלימודים הכללית להוראת העברית בבתי ספר ערביים
11	3. "עברית על הרצף", קומה ב' – התוכנית לשיפור שליטת תלמידי החברה הערבית בשפה העברית המדוברת
12	4. טעימות בעברית
12	5. תוכנית לחיזוק שליטת תלמידי בתי הספר היסודיים בחברה הערבית בשפה העברית הדבורה - היערכות לשנה"ל תשפ"ג
12	א.

6. תוכנית מיוחדת: עברית לבית הספר הערבי בהיקף 1 יח"ל 12
7. תוכנית עברית תעסוקתית 13
8. המרות שאלוני בגרות מהעולם הישן 13
9. בגרות מתוקשבת עתירת מדיה בעברית למגזר הערבי 13
10. נושאי לימוד ודרכי היבחנות בעברית לבתי ספר ערביים [אינטרניים] 14
11. נושאים לבחינה בעל-פה למועדים: חורף וקיץ תשפ"ב ותשפ"ג 15
12. תיק תוכניות לימודים לעובדי הוראה 16
13. ספרי לימוד וחומרי למידה בעברית בבתי"ס הערביים 16
14. ילקוט דיגיטלי 16
15. קידום הישגים בעברית בהלימה למבחן הארצי לתלמידי כיתות ו' 17
16. קהילת מורי העברית באינטרנט – "מורים לעברית מתחדשים בפייסבוק" 17
17. אפליקציית עברית מדוברת לנוער המזרח ירושלמי 17
18. אפליקציה לידע לשון לקראת בחינת בגרות מועד תשפ"ג 18
19. מיזם השיעורים הפרטיים ברשת - המקפצה 18
20. "עבריתנא" תכנית חונכות וירטואלית בשפה העברית לתלמידי תיכון 18
21. מבחן בקיאות למורים חדשים 19
22. בחינת ידע בעברית לתלמידי כיתות ט' 19
23. מבחן מפמ"ר בגרסה מתוקשבת ועוד פריטים הקשורים למבחן 19
24. עברית לערבים במחוז מנח"י 19
25. ועדת מקצוע 20
26. התאמות לתלמידים עם לקויות למידה במקצוע העברית בחינוך הערבי 20
27. אתרי המקצוע 20
28. קבוצות וואטסאפ 20

דברי פתיחה של המפמ"ר ד"ר האני מוסא

מטרות העל של הוראת העברית בבתי הספר הערביים היא רכישת מיומנויות תקשורתיות בשפה העברית בכל ארבע אופנויות השפה: האזנה, דיבור, קריאה וכתיבה. מטרה נוספת היא פיתוח לומד עצמאי המצויד בכלים ובמתודות להבנת השפה העברית ולשימוש בה בצורה התקינה ביותר מתוך הבנה כי העברית היא מנוף לקידום חברתי-כלכלי ומפתח לדו קיום ולהשתלבות בחברה הישראלית, בשוק העבודה ובמוסדות להשכלה גבוהה בישראל.

בשלב הראשוני של רכישת השפה ניתן משקל רב לטיפוח מיומנויות הקליטה, ההפקה, ההבנה, ההבעה והשיח, ומשקל מצומצם להבניה שיטתית של הידע הלשוני. אולם ככל שהלומד מתקדם ברכישת השפה, ניתן משקל להבניה שיטתית של הידע הלשוני הטקסטואלי (בהקשר הטקסט).

בהוראת העברית שמים דגש גם על השונות בין הלומדים בכיתה המצריכה חשיבה ותכנון מצד המורה, כדי להציע דרכי למידה מגוונות התואמות את יכולות התלמידים מתוך דאגה מתמדת לשפר ולשדרג את היכולות האלה באופן תדיר. על כן הצענו תוכנית לימודים המזמנת מגוון רעיונות כדי להקל על המורה למצוא את שיטת ההוראה המתאימה לו ולתלמידיו. כמו כן החל משנת הלימודים תשפ"ב אנחנו מקדמים תוכנית חדשה וניסיונית (פיילוט) בעברית לבתי ספר ערביים שבמסגרתה יופעל מבנה היבחנות חדש בבחינת הבגרות בלימוד הבסיס בעברית המחזק את השפה הדבורה בהיקף 3 יח"ל החל ממועד הקיץ בכיתות י"א ב-17 בתי ספר נבחרים מכל הארץ.

הרפורמה של שרת החינוך מהווה בשורה גדולה ומשמעותית גם להעצמת הוראת העברית בבתי ספר ערביים יחד עם מקצועות הרוח והחברה. הרפורמה אמורה לחזק את מקצועות הרוח והחברה ולהעמידם בלב הדיון והעשייה החינוכית בשנים הקרובות בכך שהיא תוביל לחידוש שיטות ההוראה, הלמידה וההערכה הנהוגים במערכת החינוך מזה שנים רבות. היא תאפשר לבוגרים לבסס את מיומנויות השפה ולהביא לידי ביטוי בכתב ובעל פה מיומנויות אקדמיות שהם רכשו הכוללות בין היתר: יכולת לשאול שאלות, איסוף מידע ומיזוגו, הצגה בכתב ובעל פה, יכולת ניתוח ועבודה בצוות.

הרפורמה תטמיע בקרב הלומדים והבוגרים חוויה עמוקה ומשמעותית של למידה אשר תיצרב בתודעתם לאורך שנים. הידע והמיומנויות שירכשו ישרתו אותם בהמשך דרכם בהשכלה הגבוהה, בשוק התעסוקה המשתנה ולאורך כל תחנות חייהם.

הקדמה למפמ"רי תחומי המח"ר

תכני הלימוד במקצוע העברית בבתי ספר ערביים כמו בשאר בתחומי המח"ר (מורשת, חברה ורוח), הם בעלי פוטנציאל ליצור חוויות למידה עמוקות, מעוררות חשיבה והשראה ורלוונטיות לעולם הלומדות והלומדים, ומתוך כך לפתח זהות ושייכות. **מורי העברית** הינם בעלי היכולת לעורר בתלמידים סקרנות ועניין ולייצר את המוטיבציה ללמידה. **תלמידי העל יסודי** מסוגלים, לא רק להשיג בקיאות בתכנים הנלמדים במקצוע העברית, אלא גם לחשוב ולדון בהם באופן ביקורתי, לחקור אותם בצורה עצמאית ויצירתית ולהציג את מחשבותיהם ורעיונותיהם המתגבשים בכתב ובע"פ.

עם הנחות היסוד הללו יצאנו לדרך לרפורמת התחדשות הלמידה ושאלנו את עצמנו כיצד ניתן לממש את הפוטנציאל הגלום בלימודי העברית, ולאפשר למורים, לתלמידים ולתכנים הנלמדים לבוא לידי ביטוי?

וכוראת התחזקות האיזה האקזוסות המח"ר

דגשים של משרד החינוך ושל המזכירות הפדגוגית

על פי החלטה מס' 226 של הממשלה מיום 01.08.2021 בנושא "התוכנית לגמישות הניהולית במערכת החינוך", החל משנת הלימודים תשפ"ג תורחב באופן משמעותי הגמישות הניהולית והפדגוגית של מנהלי בתי הספר והרשויות המקומיות, תוך העברת משאבים משמעותיים לניהולם הישיר. מערכת גפ"ן תשקף לכם המנהלים את התקציב הגמיש העומד לרשותכם ותאפשר לכם לגבש תוכנית עבודה בית ספרית וניהולה, תכנון התקציב ורכישה ידידותית של מענים חינוכיים מותאמים וכן דיווח ביצוע.

תכנית הגפ"ן – גמישות ניהולית פדגוגית

מערכת החינוך הישראלית מטמיעה בשנת הלימודים תשפ"ג את תכנית הגפ"ן – גמישות ניהולית פדגוגית. בית הספר, מקבל מעתה משאבים בסלים שונים לטובת העשייה החינוכית – לימודית בבית ספרו, ויכול להתאים את הדגשים, את ההצטיידות הבית ספרית ואת התוכניות אותן יפעיל, לאוכלוסיית התלמידים והמורים ולקהילה בהם הם פועלים.

אחד השינויים המרכזיים עבורנו הוא שינוי מתווה ההדרכה אליו היינו רגילים. ימי ההדרכה כפי שהתקיימו עד תשפ"ב, עוברים למתווה אחר, במסגרתו מנהל בית הספר רוכש את שעות ההדרכה המתאימה לבית ספרו בהתאם לשיקול דעתו והתיעדוף שלו. שינוי משמעותי נוסף הוא העברתם של הקולות הקוראים מן המטה אל בחירת בתי הספר והרשויות מתוך תקציבם.

מדובר במהלך רחב מאד היוצא לדרך ומלווה באופן טבעי בהרבה מורכבויות, חששות וצורך בתקון והתאמה תוך כדי תנועה.

אנו נסייע בתהליכי ההוראה הלמידה והערכה אותם אתם מפעילים, תוך התאמה למסגרות החדשות. הפיתוח המקצועי וקהילות המורים ימשיכו לתת מענה פדגוגי למורים ולתמוך בהם. ביחד נבין את האתגרים ונסה למצוא להם פתרונות לשנה הקרובה בפרט, ולשנים הבאות בכלל.

הכוורת - על יסודי

לקראת השקת הרפורמה להתחדשות הלמידה במקצועות המח"ר, הוקמה עבור מורי העל יסודי חט"ב והתיכונים, פלטפורמת למידה לפיתוח מקצועי, מקוונת חדשנית, במנות קטנות ובהתאמה אישית.

בכוורת יחידות א-סינכרוניות מקוונות, מושקעות וידידותיות, של 3 שעות למידה עצמית בבית בכל זמן ומכל מקום, והמורה יכול לבחור לעצמו את התכנים שהוא חושב שיסייעו לו באופן מקצועי, תוך צבירת גמול.

הפלטפורמה פתוחה עבור כלל עובדי ההוראה כבר עכשיו, ובהדרגה עולים בה יותר ויותר תכנים העוסקים בהענקת כלים למורים לעקרונות פדגוגיים, תפיסות חינוכיות ומיומנויות כמו: לומד עצמאי, למידה בינתחומית ורב תחומית, חשיבה וחקר, רעיונות גדולים, SEL בתחומי הדעת, מיומנויות כתיבה, המורה כמנחה, מיומנויות 2030 ועוד.

למורי המח"ר, לצד כלים בנושאים כלליים, יעלו יחידות קטנות של 3 שעות דיסציפלינריות שיכולות להעשיר את המורים ולסייע באתגרים, בהשראה ובעוד.

בנוסף במוששה המכונה "כאן מתחילים" יחידות מקוונות ללמידה עצמית המסבירות והמבהירות את הרפורמה בצורה מאירת עיניים ומדויקת.

ניתן ללמוד באמצעות הכוורת באחד מ- 4 ערוצים:

- א. **הערוץ הגמיש** - המורה בוחר יחידות לפי צרכיו, רצונו ורצונותיו, בליווי מנטור המסייע למורה בדרכו, ומהווה כתובת אנושית לתמיכה, ועידוד. מסלול זה כבר פתוח ללמידה החל מתחילת יולי!
 - ב. **הערוץ המשולב** - מסלול המשלב בין יחידות ותכנים הנלמדים במסגרות אחרות (השתלמויות בית ספריות | פסגות מפמ"רים | אחר) ויחידות מתאימות בכוורת, או יחידות לבחירת המורה בכוורת. ניתן יהיה לשלב יחידות כוורת בהשתלמויות בית ספריות. המסלולים המשולבים יתחילו לפעול בשנת הלימודים הבאה.
 - ג. **הערוץ הממוקד** - השתלמויות מקוונות מונחות של 30 שעות, לפי נושא/מסלול או תוכן מוגדר. מידע בנושא הערוצים הממוקדים בתחום הדעת ניתן לקבל מהמפמ"ר וצוות המדריכים.
 - ד. **למידה עצמית, ללא גמול** - פתוחה תמיד לכל מורה, 365 ימים בשנה 24/7.
- מוזמנים להיכנס ולהתרשם מהפלטפורמה והעושר שמתחיל להיווצר ועוד ילך ויגדל, וחוויות למידה חדשנית ומהנה.

הרשמה לזמן האיש בסמסור קי"ץ

התרשמות מהסביבה

סרטון הסבר

מערכת מצפן לניהול הפיתוח המקצועי

בשנת הלימודים תשפ"ג, תיפתח מערכת מצפן, מערכת חדשה לניהול הפיתוח המקצועי. המערכת מחוברת למערכות ניהול ידע של המשרד ותאפשר תכנון וניהול תהליכי הפיתוח המקצועי מבוססי נתונים ומותאמים לצרכי בית הספר כארגון ועובד ההוראה כפרט.

ההרשמה של כל מורה לתהליכי הפיתוח המקצועי תהיה דרך פורטל עובדי הוראה במרחב פיתוח מקצועי והדרכה. עובד ההוראה ייכנס באמצעות ההזדהות אחידה, ויוצע לו מגוון אפשרויות הלמידה המותאמות לצרכיו, בהתאם למקצוע ההוראה, התפקיד והשיוך המוסדי.

המשך הלמידה ההיברידית

שנת הלימודים תשפ"ג עומדת להתחיל, זו שנה מאתגרת, שבה מערכות החינוך על פני כדור הארץ ימשיכו להתנסות גם בהמשך הלמידה ההיברידית, המשך חווה הלמידה-הוראה המקובל בין תלמידים למורים ובשילוב ניכר של למידה מרחוק. מערכת החינוך הישראלית תמשיך להתמודד עם הצורך החדש שנוצר בעידן מגפת הקורונה בכמה דרכים.

אחת הדרכים היא, שמפמ"רי תחומי הדעת ועמם צוותי ההדרכה וההוראה, העמידו למעלה מ-1500 שיעורים מצולמים בכל תחומי הדעת. השיעורים המצולמים עומדים לרשות המורים בלמידה פנים אל פנים ובלמידה מרחוק.

בנוסף, המפמ"רים בצמוד עם צוותי ההדרכה והמורים, עבדו וימשיכו לעבוד על פיתוח מקצועי למורים שנועד לתמוך בקידום יכולותיהם לעבוד מרחוק עם תלמידים במגוון דרכים וכלים. מאות ואלפי מורים נענו לאתגר, והשתתפו בתהליכי הפיתוח הללו, אותם יישמו בכיתותיהם מידי יום.

לפניכם הפניה למאגר **הלמידה מרחוק** שנבנה בשיתוף עם מינהל תקשוב.

השיעורים הועלו למאגר VOD וחולקו על פי תחומים וגילאים על מנת לסייע בשימוש מיטבי בהם.

אנו מזמינים אתכם להשתמש במאגר ולהכיר את המשאבים המצויים בו.

חידושים במקצוע

חוזר מפמ"ר מבנה היבחנות חדש בבחינת הבגרות בהיקף 3 יח"ל (עברית לערבים תשפ"ב – 2022)

בשנים האחרונות אנו עדים במשרד החינוך ליוזמות מגוונות, שמקדמות את השיח הדבור בקרב התלמידים בחינוך הערבי. בד בבד יש מגמה ברורה לקידום אמצעים טכנולוגיים להערכת שיח זה.

אי לכך, החל משנת הלימודים הנוכחית תשפ"ב, הפיקוח על הוראת העברית בבתי ספר ערביים יוזם תוכנית חדשה וניסיונית (פיילוט) בעברית לבתי ספר ערביים, שבמסגרתה יופעל מבנה היבחנות חדש בבחינת בגרות בלימוד הבסיס בעברית, בהיקף 3 יח"ל, החל במועד קיץ תשפ"ב, בכיתות י"א בכ-10 בתי ספר נבחרים מכל הארץ.

חוזר המפמ"ר - עברית לערבית תשפ"ג

מסמך "עברית דבורה לדוברי ערבית – תוכנית מסגרת"

המסמך מבוסס על "מסגרת התייחסות אירופית משותפת שפות: למידה, הוראה, הערכה" CEFR. המסמך מתמקד ברכישת פעילויות של הפקה דבורה בעברית, באינטראקציה דבורה, ביכולות לשוניות תקשורתיות, במיומנויות ובאסטרטגיות בשפה העברית לצורך הבעה בעל פה. הנחת העבודה היא שהשליטה בדיבור ברמה התקשורתית מקדימה את השליטה באופנויות האחרות כמו קריאה וכתבייה ומקדמת את תהליך הרכישה של השפה העברית אצל דוברי ערבית ביתר שאת. תשתית לשון עשירה בשפה הדבורה היא הבסיס המיטבי לרכישת כישורי אוריינות במובן הרחב.

אוצר המילים

השימושי לקראת שיפור השיח הדבור בקרב התלמידים. לצורך זה השכלנו לבנות מאגר מילים העשוי לשרת את המורים והתלמידים בשלוש חטיבות הגיל: יסודי, חטי" וחס"ע. יש לציין, שמאגרים אלה שימוש, בין השאר, כותבי תוכניות לימודים וגם כותבי יחידות ההוראה הדיגיטאליות.

חטיבה סליונה

חטיבת ביניים

יסודי

סילבוס חדש ליצירות ספרות בשאלון 014281

הוראת הסילבוס החדש תחל בשנה"ל תשפ"ג לתלמידי כיתות י"א, וההיבחות על פי סילבוס זה תחל בשנה"ל תשפ"ד לתלמידי כיתות י"ב. להלן מצ"ב קישורים חשובים על הסילבוס.

(בבוא העת נפרסם מיקוד מועדי חורף וקיץ לשנה"ל תשפ"ג).

פיתוח מקצועי

קטלוגים, קורסים בית ספריים, ארציים, מקוונים, ועוד. בנוסף למידע אישי על ההשתלמויות ולימודים אקדמיים למיניהם הנועדים לכל עובד הוראה.

[מערך ההשתלמויות](#) | [השתלמויות מקוונות](#) | [ימי עיון](#)

הכורות: קורסים מרחוק המיועדים למורים בביה"ס היסודי. השתלמות קיץ מדויקת, בסביבה מקוונת וידידותית, בהתאמה אישית, בזמן ובמקום שנוחים לכם. ותוכלו לנצל את החופש בנחת להיערכות לשנה הבאה ולצבירת גמול.

[הכורות](#)

מיקרו קרדיטציה קורסים קצרים, ממוקדים ופרקטיים: נתקלת באתגר בכיתה ואתה חושב איך להתמודד איתו? קורסי מיקרו קרדיטציה הם בדיוק בשבילך! קורסים קצרים, פרקטיים ומדויקים המציעים מגוון פרקטיקות חדשניות להתמודדות עם אתגרים יומיומיים! הקורסים יכולים להיות חלק מסל הפיתוח המקצועי שלכם ולהיות מוכרים לגמול של 10 שעות כ"א.

[קורסי מיקרו קרדיטציה תשפ"ב – קטלוג קורסי שפות](#)

צוות ההדרכה

[מדריכות ומדריכים](#) בביקוח על הוראת העברית בבתי הספר הערביים לשנה"ל תשפ"ב

שם מדריך/ה	מחוז וחטיבת גיל	דוא"ל	פלאפון	יום ההדרכה
1. איליא גנטוס	צפון, תקשוב	elia.gh.68@hotmail.com	054-6588474	ג', ה'
2. עביר אבו יונס	צפון, יסודי	abeer.abo.yonis@gmail.com	050-2933443	ג'
3. מארי שאער	צפון, חטי"ב	mary-sh@hewar.tzafonet.org.il	052-8732505	ג'
4. נאדרה ח'טיב	צפון, חטי"ב	nadera.khateeb1412@gmail.com	054-9776530	ג'
5. תמי חוטה	מרכז, יסודי	tamihuta@gmail.com	052-8757707	ה'
6. מורסי בדיר	ירושלים, חטי"ע	morsieb865@gmail.com	050-8922050	ב'
7. ברהום ראיד	מנח"י, חטי"ע	barhum121@hotmail.com	052-2603752	ב'
8. ניבין ברהום	ירושלים, יסודי	nivinbarhom86@gmail.com		
9. אימאן שחאדה	חיפה, על יסודי	eman.shehady@gmail.com	052-6223573	ג'
10. ברוריה אדה	דרום, יסודי	bruria57@walla.com	050-2266345	א'
11. ירדנה דוד	דרום, יסודי	yardenad1@bezeqint.net	052-2293781	א', ב', ד', ה'
12. מרתה אדה	דרום, יסודי	marta_adda@walla.com	050-2023781	א'
13. סנדרא בלנגאפס	דרום, יסודי	sandrablانghpas87@gmail.com	052-8830017	ד'
14. ינון זעפרני	ארצי, על יסודי	yinonza@gmail.com	054-6514222	ג'
15. מואפק יוספין	ארצי, חטי"ב וחטי"ע	myosfen65@gmail.com	054-4911654	א'
16. שריף חילאילה	ארצי, חטי"ב וחטי"ע	sharifek@gmail.com	050-7933124	ב'
17. רידאן אבו אחמד	צפון, יסודי	redan_25@hotmail.com	052-2844828	א'
18. הנאא פדלי	צפון, חטי"ע	Hanaamousaa11@gmail.com	052-7840173	א'
19. ברלנתי בואקנה	צפון, חטי"ע	Berlant.b@hilmi.ort.org.il	052-3307412	ג'
20. מרים קדורה	צפון, יסודי	maryamkadora@gmail.com	052-6172890	ג'

ייתכנו שינויים ברשימת המדריכים.

שונות

1. מיקוד תוכנית הלימודים לכיתות ג'-י"ב - לומדים בביטחון בשעת חירום

בשל מצב החירום מיקדנו את תוכנית הלימודים לבתי ספר תיכוניים. הצבענו על הנושאים והעלינו קישורים מתאימים לחומרי לימוד ולדפי הפעלה.

[מיקוד תוכנית הלימודים ליסודי \(ג'-ו'\)](#) | [מיקוד תוכנית הלימודים לחט"ב \(ז'-ט'\)](#) | [מיקוד תוכנית הלימודים לתיכון \(י'-י"ב\)](#)

2. תוכנית מערכתית תומכת בתוכנית הלימודים הכללית להוראת העברית בבתי

ספר ערביים

התוכנית המערכתית בעברית הינה תוכנית תומכת לתוכנית הלימודים בעברית לחברה הערבית. מטרתה לחזק את תחום העברית, בדגש על העברית הדבורה, על מנת לקדם את השתלבותם של בוגרי מערכת החינוך באקדמיה ובתעסוקה בישראל. התוכנית כוללת שלושה נדבכים מרכזיים:

- תוכנית האולפנים - שעות תוספתיות בתחום עברית דבורה, המבוצעות על ידי מורים דוברי עברית שפת אם, וניתנות בכל שלבי הגיל (יסודי – תוכנית "דיאלוגי", חט"ב – תוכנית "שפה משותפת", חט"ע - תוכנית "שערים")
 - יחידות הוראה - פיתוח יחידות הוראה מתקדמות וחדשניות בעברית (על גבי פלטפורמה מתוקשבת) על כל הרצף הגילאי (ג'-יב'), על מנת לסייע למורים במלאכת ההוראה
 - פיתוח מקצועי - השתלמויות מורים בתחום עברית דבורה ויחידות הוראה
- שנת תשפ"א הינה שנת היציאה לדרך בתוכנית המערכתית וכבר עתה ניכרת תרומתה והשפעתה הרבה בשטח.

[יחידות הוראה לחטיבות השונות](#)

3. "עברית על הרצף", קומה ב' – התוכנית לשיפור שליטת תלמידי החברה הערבית

בשפה העברית המדוברת

הרציונל - העברית המדוברת היא חלק בלתי נפרד מחיי היומיום של כלל אזרחי המדינה ובכללם האזרחים הערבים בישראל. העברית המדוברת עשויה מצד אחד לתרום לתקשורת יעילה בין האזרחים בשני המגזרים ומהצד האחר בין האזרחים לבין מוסדות המדינה. בנוסף, רמת שליטה נמוכה בשפה העברית מהווה חסם עיקרי בשילוב המגזר הערבי בשוק התעסוקה הישראלי ומצמצמת את הנגישות של ערביי ישראל להשכלה הגבוהה. בשל כל אלה, תוכנית משרד החינוך לשיפור יכולת ההבעה בעל פה בבתי הספר הערביים נועדה להכין את התלמידים לתקשר בעברית במגוון מצבים חברתיים – רשמיים ולא רשמיים, וכן בהקשרים אקדמיים ומקצועיים. ראו תוכנית לימודים "עברית כשפה שנייה" תשע"ב עמ' 84.

4. טעימות בעברית

התוכנית "טעימות בעברית בגן הילדים" מבוססת על ההנחה כי החיים יחד במדינה אחת טומנים בחובם הזדמנות ליצירת דיאלוג בין שתי תרבויות עשירות. חשיפה לשפה העברית בחברה הערבית בגיל הרך תאפשר מפגש בין-תרבותי של שתי שפות "אחיות", ערבית ועברית, בדגש על שמירה ושימור שפת האם – הערבית. חשיפה זו תיצור תשתית ללמידת השפה העברית בהמשך, ותוכל ליצור הזדמנויות לשילוב והצלחה בחברה הישראלית בעתיד.

"טעימות בעברית" היא תוכנית שנועדה לחשוף ילדים בגני הילדים ובכיתות א'-ב' לשפה העברית (להבדיל מלימוד השפה העברית שמתחיל בכיתה ג'). התוכנית היא חווייתית, מהנה ורב-חושית, והיא תתבצע בד בבד עם יצירת מוכנות אצל התלמיד הערבי ללמידת השפה העברית בכיתות ג'. חשוב לציין שהתוכנית "טעימות בעברית" נגזרה מתוכנית הלימודים הרגילה, אך היא מתמקדת בהאזנה ובדיבור כהליך ראשוני לביסוס מתקדם של לימוד השפה שיגיע באופן מובנה ומועצם בכיתה ג'.

תוכנית "טעימות"

5. תוכנית לחיזוק שליטת תלמידי בתי הספר היסודיים בחברה הערבית בשפה העברית הדבורה - היערכות לשנה"ל תשפ"א

בשנה"ל תש"ף, הופעלה כפיילוט תוכנית "דיאלוגי" לחיזוק העברית הדבורה בקרב תלמידים ערבים בכ-50 בתי ספר יסודיים בחברה הערבית, בכתות ו'. בתוכנית השתתפו מורים דוברי עברית שפת אם שהגיעו לבתי הספר ולימדו באמצעות פדגוגיה ייחודית, חווייתית וחדשנית. בימים האחרונים ביצענו סיכום והערכה של המשובים והתובנות שקיבלנו ממנהלי בתי הספר, רכזי מקצוע העברית והמורים על התוכנית. באופן כללי, הן מהסיוורים שערכנו במהלך השנה והן על בסיס ישיבות הסטאטוס שקיימנו, אנו מתרשמים שהתוכנית מוצלחת מאוד, מובילה לשיפור הבטחון העצמי, מרחיבה את אוצר המילים, ומאפשרת לכל תלמיד הזדמנות להתבטא בשפה העברית.

פירוט ומידע נוסף

6. תוכנית מיוחדת: עברית לבית הספר הערבי בהיקף 1 יח"ל

שליטה באופנויות השפה העברית: קריאה, כתיבה, האזנה ודיבור בקרב התלמידים הערבים במדינת ישראל חשובה מאוד ונחוצה לצורך השתלבותם בחברה ובתעסוקה. היעדר שליטה בשפה העברית מהווה חסם מרכז ומצמצם את אפשרות השתלבות התעסוקתית והניעות החברתית בקרבם. התוכנית המוצעת להלן מיועדת לתלמידים הערבים הלומדים במסלול הטכנולוגי-מקצועי ובמפת"נים במגזר הלא יהודי ולתלמידים הלומדים עברית במזרח ירושלים, והיא מבקשת להקנות שליטה בשפה העברית הפונקציונלית בכל ארבע האופנויות לצורכי תעסוקה ולהשתלבות בחברה הישראלית. התוכנית שלהלן מפרטת את נושאי הלימוד ואת ההדגשים בהוראת התוכנית ובהערכה.

תוכנית מיוחדת: עברית לבית הספר הערבי בהיקף 1 יח"ל

7. תוכנית עברית תעסוקתית

תוכנית לימוד עברית עם אוריינטציה תעסוקתית המדגישה, בין היתר, את ההיבטים המקצועיים והתעסוקתיים בשפה ואת העברית המדוברת במקומות העבודה ומחוצה להם. השפה העברית התעסוקתית-שימושית היא שפת תקשורת המאפשרת לתלמידים הבוגרים לנהל שיחה משמעותית הלכה למעשה וכניסה לעולם העבודה המודרני ולשוק התעסוקה בהצלחה. התוכנית תפתח יכולות להשתמש במשלב לשוני מתאים לנסיבות השיח כמקובל בעברית המדוברת והכתובה.

תוכנית עברית תעסוקתית

8. המרות שאלוני בגרות מהעולם הישן

מס'	מס' שאלון	מס' שאלון ממיר/מחליף	החלה
1	014203 (252)	014381	קיץ תשע"ט
2	014204 (253)	014281 (70%) + 014282 (30%)	קיץ תשע"ט
3	014105	014382	קיץ תשע"ט
4	907511	014182 שאלון מפמ"ר	קיץ תשע"ט

הערות:

- ✓ לנבחנים האקסטרניים: נושאי הלימוד יהיו דומים לכלל הנבחנים.
- ✓ לנבחנים במבחן המותאם: נושאי הלימוד יישארו בלי שינוי, טבלת התאמות באתר אצטבא.

שאלוני בחינות בגרות

9. בגרות מתוקשבת עתירת מדיה בעברית למגזר הערבי

במסגרת "החממה הפדגוגית", המזכירות הפדגוגית יוצאת ביחד עם המנהל הפדגוגי ומנהל תקשוב טכנולוגיה ומערכות מידע למהלך של הרחבה, פיתוח והפעלה של בחינות בגרות מתוקשבות עתירות מדיה. "החממה הפדגוגית" במזכירות הפדגוגית עוסקת בגיוון בדרכי הוראה למידה והערכה ושילוב חשיבה, ערכים, מעורבות אישית של הלומדים ומיומנויות המאה ה-21. הבחינות המתוקשבות משלבות פריטים עתירי מדיה כגון סרטונים, מפות שכבתיות וסימולציות, וכך מזמנות למידה רב-חושית, חווייתית ורלוונטית ללומדים. מטרת המעבר להערכה מתוקשבת היא לעודד שימוש מיטבי בטכנולוגיה בלמידה והוראה כחלק מהתאמת מערכת החינוך למאה ה-21.

מהלך זה הבשיל לאחר צבירת ניסיון בהפעלת בחינות מתוקשבות חלקיות בבילולוגיה, גיאוגרפיה, כימיה ובמקצועות הטכנולוגיים. עם הרחבת הבחינות המתוקשבות למקצועות החובה והמעבר לבחינות מתוקשבות מלאות בכל החומר במקצועות בחירה אחדים, נבחר עברית לביה"ס הערבי והבדואי להיות בין המקצועות החלוצים.

אנו מזמינים את אלו מכם שמעוניינים ומסוגלים, להצטרף אלינו לכוח החלוץ ולהוביל יחד את המהלך במקצוע שלנו. מנהלי בתי הספר קיבלו מכתב דומה, אנא פנו אליהם והביעו את רצונכם להצטרף.

טופס דרישות הסף הטכנולוגיות | בחינות מתוקשבות

10. נושאי לימוד ודרכי היבחנות בעברית לבתי ספר ערביים [אינטרניים]

כ 30% (חלק הבחירה)						כ 70% (חלק החובה)			מספר יח"ל / סמל ראשי	
מועד ההערכה והדיווח הפנימי	חלופות בהערכה	דרך הערכה פנימית	נושאים נלמדים מתוך תוכנית ההלימה	משך הבחינה	סמל שאלון	מועד היבחנות	דרך הערכה חיצונית	נושאים נלמדים מתוך תוכנית ההלימה		
צמוד למועד בחינת הבגרות בכתב	תלקיט לפי המרכיבים: (1) פרזנטציה (2) קריאה בקול (3) ראיין (4) ארגון התלקיט ורפלקציה או – ביצוע יחידות מובנות מתוך הילקוט הדיגיטלי	100% ציון בית ספרי בלבד ודיווח על טופס 9588	10 נושאים לתקופה קצובה, חלק מהנושאים קשורים ליצירות מספרות א' בחלק הבחירה של 3 יח"ל, יש אפשרות לבחירת יצירה ספרותית אחת מתוך הרשימה לחלק הפרזנטציה.	חצי שעה	014385	- החל ממועד חורף – י"א רק לאוכלוסיות מיוחדות (מב"ר ואתגר) - החל ממועד קיץ – י"א רק לנבחנים ברמה מורחבת (5 יח"ל) - החל ממועד חורף – י"ב לשתי הרמות (3 יח"ל, 5 יח"ל)	- שקלול של 70% בחינת בגרות חיצונית + 30% ציון בית ספרי (ציון מגן)	- הבנה - הבעה בכתב (חיבור של 15-20 שורות) - סיכום - ידע לשון - בסיסי (בהקשר הטקסט או אחרת)	014381	3 יח"ל סמל שאלון ראשי 014380
			ספרות א': סיפורת (4 סיפורים) שירה (4 שירים)	שעה וחצי	014382 (רק לנבחני משנה ואקסטרני)					
- החל במועד קיץ י"ב	- מיזם כתיבה - תלקיט -מטלת ביצוע (על טופס 9588) -עבודת חקר(על טופס 9588)	-מבחן בית ספרי - 100% ציון בית ספרי בלבד, דיווח על טופס ממוחשב 9545	חלק מספרות ב': 2 מאמרי הגות 2 סיפורים 2 שירים חלק מידע לשון: המילון העברי ואוצר המילים והביטויים	שעה וחצי	014283 (חלופת הערכה פנימית או 014282 בכתב לנבחני משנה ואקסטרני)	- מועד קיץ – י"ב	שקלול של 70% בחינת בגרות חיצונית + 30% ציון בית ספרי (ציון מגן)	- חלק מספרות ב': טקסטים מן המקורות, אגדה אחת, 2 סיפורים, 4 שירים. - חלק מידע לשון מורחב	014281	2 יח"ל (הרחבה ל-5 יח"ל) סמל שאלון ראשי 014580

11. נושאים לבחינה בעל-פה למועדים: חורף וקיץ תשפ"ב ותשפ"ג

1. הטכנולוגיה בחיינו : אנו עדים להתפתחות טכנולוגית בכול תחומי החיים : בתעשייה, בתחבורה, בחקלאות, בתקשורת ועוד, התפתחות זו פוגעת לפעמים באיכות הסביבה ולפעמים בפרטיות של בני האדם, דון בנושא זה תוך התייחסות ליתרונות ולחסרונות של ההתפתחות הטכנולוגית.
2. בעיית המחסור בדיור לזוגות צעירים בישראל ובמיוחד במגזר הערבי. דון בנושא תוך התייחסות לתיאור הבעיה וגורמיה השונים, והצע דרכים לפתרונה.
3. עישון נרגילה – בשנים האחרונות גדל מספר בני הנוער המעשנים נרגילות בעיקר במפגשים חברתיים ובבתי הקפה למרות הסכנות הכרוכות בכך, תאר את התופעה והסבר את ההשלכות ואת המניעים שלה והצע דרכים להתמודד עם התופעה.
4. הינד עומד בפני בחירת מקצוע לעתיד. הצג את השיקולים וההתלבטויות המנחים אותך בבחירה זו. התייחס ליתרונות של המקצוע שאותו בחרת ולחסרונותיו.
5. למידה ברמה מוגברת : תלמידים בעלי הישגים גבוהים הלומדים הרבה מקצועות ברמה מוגברת נאלצים להתמודד עם מערכת שעות יומיומית עמוסה, הדבר גורם לעייפות ולחוסר מוטיבציה ללמוד אצל חלק מהתלמידים, דון בתופעה וחווה את דעתך על היתרונות של למידת מקצועות ברמה מוגברת.
6. חגים ומועדים : בכל חברה ניתן לחגים, למועדים ולימי זיכרון אופי מיוחד. חווה דעתך על הנושא תוך התייחסות לדרכי ציון ימים אלה ולחשיבות החברתית והפרטית שלהם.
7. בית הספר של המאה העשרים ואחת : יש הטוענים שבית הספר חייב להתאים את עצמו לעידן המודרני של שילוב מחשבים ולוחות חכמים, למרות זאת רוב בתי הספר מלמדים לפי השיטה הישנה, תאר את המרחב הכיתתי שלך כיום ומהן היתרונות והחסרונות של שילוב הטכנולוגיה בהוראה.
8. התנדבות בני נוער : צעירים רבים מקימים עמותות ויוזמות להתנדבות בחברה, תאר את חשיבות ההתנדבות, הצג את פועלה של אחת העמותות או היוזמות הפעילות בשוב שלך וספר על תפקידך כתלמיד במעשה התנדבותי בו השתתפת.
9. בזבוז מזון : במציאות שבה אנו חיים קיים משבר מזון עולמי ואנשים רבים סובלים מרעב וממחסור. דון בתופעת בזבוז המזון, בגורמים, בהשלכות ובדרכים לצמצום התופעה.
10. מעמד האישה בחברה הערבית : האישה בחברה הערבית הצליחה באופן מובהק להשיג שוויון עם הגברים בכול תחומי החיים. תאר את ההתפתחות וההתקדמות במעמדה של האישה בחברה הערבית בין היותה עקרת בית מצד אחד ואישה עובדת מצד שני.

הערות :

- ✓ נושאים אלה ישמשו רק להבעה בע"פ שבחלק הבחירה (30%).
- ✓ על הנבחן לבחור שני נושאים : אחד לפרזנטציה/הצגה ואחד לראיון.

[רשימה באתר אצטבא](#)

12. תיק תוכניות לימודים לעובדי הוראה

תיק תוכניות לימודים לעובדי הוראה הוא כלי מקוון חשוב ומשמעותי ללמידה. התיק מציג את כלל תוכניות הלימודים בכל תחומי הדעת, בכל שכבות הגיל ובכל המגזרים. הוא מאפשר לתכנן את התהליך הלימודי והחינוכי ביעילות מרבית תוך כדי יצירת קשרים בין ידע, מיומנויות וערכים.

תיק תוכניות הלימודים כולל את:

1. הידע הנדרש על פי תוכנית הלימודים.
 2. המיומנויות המרכזיות בכל תחום דעת (קוגניטיביות, תוך אישיות ובין אישיות).
 3. הערכים המרכזיים בתחומי הדעת השונים.
- בנוסף, התיק כולל מגוון חומרי למידה, יחידות הוראה, סרטונים וכלי הערכה ומעודד ליזום, ליצור ולגוון את אופני הלמידה תוך כדי שימוש בכלים עכשוויים ברוח הלמידה המשמעותית.
- התיק מהווה חלק ממהלך אסטרטגי לאומי רחב היקף, אשר נועד להתאים את הלמידה לאתגרי המאה ה-21.

[לתיק תוכניות לימודים](#)

13. ספרי לימוד וחומרי למידה בעברית בבתי"ס הערביים

בעקבות הרפורמה החדשה בארגון הלמידה החדש ובעקבות תוכנית המשרד "עברית על הרצף", ברצוני לחדד מחדש את הנהלים והכללים המחייבים בתחום אישור ספרי לימוד וחומרי למידה אחרים. הנהלים והכללים יחייבו את כולנו: מנהלי בתי הספר והמורים לעברית בכל שכבות הגיל.

מבחינתי ניתן ללמד בכל ספר או חוברת ללימוד השפה העברית, ובתנאי שיהיו מאושרים ע"י משרד החינוך עם מספר אישור מוכר. ללמד רק בספרים המיועדים אך ורק למגזר הערבי והבדואי.

רשימת ספרי הלימוד המאושרים מצויה בחוזר המנהל הכללי והיא מתעדכנת באופן שוטף. את רשימת הספרים תמצאו בקישור "[רשימת ספרי הלימוד המאושרים במגזר דוברי ערבית](#)" בדף אגף ספרי לימוד ובאתר "אצטבא".

[חוזר ספרי לימוד | ספרי לימוד מאושרים לשנה"ל תשפ"ב](#)

14. ילקוט דיגיטלי

סביבת הלמידה הדיגיטלית הגדולה והמתקדמת ביותר בישראל לבית הספר הכוללת עשרות פעילויות אינטראקטיביות, יחידות לימוד, סרטונים ועוד במקצוע עברית לבתי הספר הערביים. הסביבה הדיגיטלית מאפשרת למורה לנהל משימות ולבצע הערכה מעצבת באמצעות מגוון דוחות. המורים מלמדים ומנחים את תלמידיהם להיכנס לסביבה ולבצע משימות בילקוט הדיגיטלי ורק על זה התלמידים יקבלו ציון החלק הפנימי 30% ל-3 יח"ל.

[ילקוט דיגיטלי - קורס בגרות עברית 3 יח"ל](#)

15. קידום הישגים בעברית בהלימה למבחן הארצי לתלמידי כיתות ו'

משרד החינוך מקדם הוראה משמעותית ולמידה משמעותית ומעמיקה של תכנים בכל תחומי הדעת ובכל שכבות הגיל. למידה משמעותית מפתחת יכולות חשיבה והבנה, מטפחת לומדים עצמאיים, מעורבים ופעילים, תוך חיזוק היבטים רגשיים, חברתיים וערכיים. מהלכים אלו יביאו הן לשיפור ההישגים הלימודיים הן לעמידה בסטנדרטים ארציים ובין-לאומיים. כדי לתמוך במהלך פותחו חומרי למידה מגוונים ויתקיימו השתלמויות וליווי של המורים בשטח. חומרי למידה, משימות ופעילויות נמצאים באתר אצטבא ובאתר של המזכירות הפדגוגית. נוסף על כך משימות חדשות נמצאות בתהליכי פיתוח, והן יועלו במהלך השנה. יש לציין כי המורים נדרשים להיכנס בקביעות לאתרים אלה ולשלב את המשימות והפעילויות בדרכים שונות: בכיתה במהלך השיעור, בשיעורי בית לשם הערכה, בשעות הוראה פרטניות ועוד. מורים רבים מפתחים משימות לתלמידיהם, ויש אף מורים המעודדים תלמידים לפתח משימות. נשמח אם תשלחו את המשימות אלינו כדי שנוכל לשתף את כלל המורים ברעיונות ובידע. משימות ראויות הכוללות את שמות המפתחים יועלו לאתרים. יש לציין, שהבחינה בשנתיים האחרונות לא מופעלת בציפייה להפעלתה מחדש.

[אודות הבחינה, חוזר, מפרט ודוגמאות](#)

16. קהילת מורי העברית באינטרנט – "מורים לעברית מתחדשים בפייסבוק"

✓ מורים גולשים באתר "[אצטבא](#)": אתר משנת 2000, קהילה לומדת עברית בביה"ס הערבי, האתר משולב באתר מחוז הצפון "צפונט", וממשיך להתפתח. האתר כולל עדכונים תכופים למקצוע, חומרי למידה חדשים, קבוצות דיון לכל שכבות הגיל, מאגר בחינות ודפי עבודה, כתיבה יצירתית של תלמידים ושל מורים וכו'.

✓ "הכנה לבגרות לדוברי ערבית", בקבוצה הזאת ניתנת הזדמנות להעלות שאלות בנושאים לימודיים במקצוע העברית, מספקים להם תשובות, מעלים קבצים ולדפי עבודה ומקשרים אותם למקורות מידע ולשיטות לימוד יעילות ומשמעותיות (בקבוצה משתתפים 1321 בהנחיית מואפק יוספין, נייד 0544911654)

17. אפליקציית עברית מדוברת לנוער המזרח ירושלמי

עיריית ירושלים, בתמיכת משרד החינוך, תפתח אפליקציה לדוברי ערבית ללימודי עברית מדוברת עבור נוער בחט"ב (דרג ז' תחילה). האפליקציה תהיה מופעלת דיבור בעיקרה, עם תכנים כיפיים, משחקיים, ומאתגרים, שיותאמו לגיל הרלוונטי (~13). בהמשך יועלו עוד ועוד תכנים, לגילאים מבוגרים יותר (עד כיתה י"ב), לבנים ולבנות כאחד. האפליקציה נועדה לשרת מסגרות בית-ספריות, אבל לאפשר גם לנערה/ה ללמוד לבד. מדובר בכלי עבודה מגוון – כזה שניתן להפעיל ברמה כיתתית, אך גם ברמה אישית, כאשר נערה/ה בעלי מוטיבציה ללמידה אינם תלויים במערכת החינוך לצורך לימודיהם (כידוע במז' י-ים ישנה מורכבות בהקניית לימודי העברית). זוהי הסיבה שבגללה תפותח פלטפורמה לסמרטפונים/טאבלטים, שתאפשר רמת נגישות מאוד גבוהה.

[פרטים נוספים על האפליקציה](#)

18. אפליקציה לידע לשון לקראת בחינת בגרות מועד תשפ"ג

פיקוח: ד"ר האני מוסא | מפמ"ר על הוראת העברית בבתי ספר ערביים ובדואים
עריכה ומחשוב: איליא גנטוס | מדריך תקשוב ארצי
בודק לשוני: מואפק יוספין | מדריך ארצי
השאלות באפליקציה הן חלק משאלות פרק שלישי – ידע לשון בשאלון 014381 (מקבץ בחינות דמה באסופה).
מעריכי הבגרות, מובילי הקבוצות ועוד מורים נוספים נרתמו למשימה וחיברו שאלות אלו.

[אפליקציה לידע לשון לקראת בחינת בגרות מועד תשפ"ג](#)

19. מיזם השיעורים הפרטיים ברשת - המקפצה

משרד החינוך יחד עם חברת אלנט מקים מרכז תגבור ולמידה מקוון לתלמידים במטרה לתת מענה וסיוע לכל תלמיד הרוצה לשפר את הישגיו במתמטיקה, בלשון, בעברית לערבים ובאנגלית.
התמיכה ניתנת בשעות אחר הצהריים, ללא תשלום, לתלמידי כיתות ז'-י"ב מכל רחבי הארץ. ניתן להזמין שיעור פרטי באורך מלא (כ-50 דקות) או לקבל תמיכה מיידית בלמידה (כ-15 עד 200 דקות) באמצעות המתנה בתור למורה.

[אתר מיזם השיעורים הפרטיים](#)

20. "עבריתנא" תכנית חונכות וירטואלית בשפה העברית לתלמידי תיכון

מטרת התכנית הינה חיזוק הכישורים האורייניים של התלמידים בשפה העברית, *שיפור הישגיהם בבחינת הבגרות* בעברית *שיפור השפה הדבורה* לקראת הלימודים באקדמיה וההשתלבות בחברה. התכנית משלבת עקרונות של רכישת שפה שנייה וזרה על-פי הגישה הרב-לשונית. בתכנית התלמידים מקבלים:

- ✓ ליווי רציף וקבוע של סטודנט מצטיין ומיומן עד לבגרות.
- ✓ שיעור שבועי של 90 דקות בקבוצה של 2-3 תלמידים, עם חונך, בזמן שנוח להם.
- ✓ תרגול ולמידה המשלימה את הנלמד בכיתה בתיאום מלא עם בית הספר ומורי הוראת העברית.
- ✓ נושאי המפגשים הינם בהלימה לנלמד בכיתה באותו שבוע, לתכנית הלימודים, לשיפור השפה הדבורה ובהתאם לצרכים ולאתגרים המועלים על ידי התלמיד.
- ✓ מאגר חומרי לימוד המפותחים בהתאם לתכנית הלימודים, ובהתאמה למדיום הווירטואלי.
- ✓ למידה מתקדמת בטכנולוגיה של הוראה מרחוק (במחשב או במובייל). למידה המאפשרת זמינות ומענה אישי סביב השעון.
- ✓ התוכנית חינמית.

[מידע על התכנית](#)

21. מבחן בקיאות למורים חדשים

מבחן הבקיאות למורים לעברית כשפה שנייה נועד לבדוק את השליטה של המורים בשפה העברית לאחר שלמדו לתואר ראשון במכללה או באוניברסיטה. מפרט המבחן נגזר מתוכנית הלימודים – עברית כשפה שנייה בבתי הספר הערביים לשלוש חטיבות הגיל: ג' – י"ב – ומפורסם על ידי האגף לתכנון ולפיתוח תוכניות לימודים, המזכירות הפדגוגית, משרד החינוך, ירושלים, התשע"ב.

[פרטים נוספים על מבחן הבקיאות](#)

22. בחינת ידע בעברית לתלמידי כיתות ט'

הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך (ראמ"ה) מבצעת מחקר לצורך בחינת ידיעות העברית של תלמידי כיתות ט', וכן את ההקשר שבו מתבצעים לימודי העברית בחטיבת הביניים. המחקר יכלול מבחן ושאלון לתלמידים וכן שאלון למורי העברית בבית הספר. המבחן יכלול את התחומים הבאים: הבנת הנשמע, הבנת הנקרא, לשון, כתיבה ושפה דבורה. המבחן ייערך באמצעות מחשבים. לתלמידים הנבחרים נדרשת שליטה בסיסית במיומנויות המחשב ובכלל זה יכולת להתבטא בעברית באמצעות הקלדה במחשב. בשנת הלימודים הקרובה (תשע"ט) ייערך מחקר חלוץ בקרב מדגם מצומצם של כ-40 בתי ספר. בכל בית ספר שישתתף במחקר, תידגם באופן אקראי כיתה אחת או שתיים לצורך ההשתתפות במחקר. התלמידים ובית הספר לא יקבלו משוב והישגיהם לא יפורסמו. בשנת הלימודים שלאחר מכן (תש"ף) המחקר ייערך בהיקף רחב יותר של בתי ספר, במדגם ארצי מייצג של כ-200 בתי ספר. יש לציין, שהבחינה בשנתיים האחרונות לא מופעלת בציפייה להפעלתה מחדש.

23. מבחן מפמ"ר בגרסה מתוקשבת ועוד פריטים הקשורים למבחן

התוצרים הקשורים למבחן המפמ"ר בעברית במחוזות שונים.

קישור למבחן המפמ"ר בגרסתו המתוקשבת | קישור לדף "מבחן מפמ"ר" באתר אצטבא, שמכיל כל הפריטים הקשורים למבחן.

24. עברית לערבים במחוז מנח"י

באתר "עברית לערבים - מחוז מנח"י, מתחדשים עם השפה העברית במגוון רחב ועשיר של פעילויות, ימי עיון והשתלמויות. היכנסו והתרשמו ממגוון החומרים השונים שמציע האתר. האתר מקשר בין משרד החינוך ובין המנהלים, המורים, התלמידים וההורים. אתר זה מהווה אבן דרך במטרה לסייע לגולשים המסתייעים בו מקהל המורים והתלמידים הנחשפים להרבה כלים: מאמרים, טקסטים, תכניות עבודה, עזרי למידה, סיפורים לעידוד קריאה, דגמי הוראה שונים, מבחנים, כלי הערכה ועוד.

[אתר עברית לערבים | מחוז מנח"י](#)

25. ועדת מקצוע

תפקידה של ועדת המקצוע הוא לייעץ למזכירות הפדגוגית בהתוויית מדיניות הוראת מקצוע העברית בבתי הספר הערביים, לפי הפירוט הבא:

1. מצב המקצוע במערכת החינוך והצעת דרכים לשיפור ההוראה במקצוע
2. תוכנית הלימודים והפעלתה
3. שינויים וחידושים בהוראת המקצוע
4. הערכת הישגים במקצוע
5. הכשרת מורים והשתלמויות

ועדת מקצוע מורכבת מחמישה עשר חברים, בהם עד 6 אנשי אקדמיה ועד 6 מנהלים ומורים. ככלל, מינוי לוועדה יהיה לתקופה של שנתיים (בכפוף לנוהל מינוי הוועדה)

רשימת חברי ועדת המקצוע

26. התאמות לתלמידים עם לקויות למידה במקצוע העברית בחינוך הערבי

תוכנית-הלימודים/לקויות-למידה | התאמות לליקויי למידה (לנבחנים החל ממועד קיץ תשע"ט - מתכונת חדשה, שאלון 014281)

27. אתרי המקצוע

אצטבא | הפורטל המתקשב | עברית בחינוך הערבי | פיתוח חשיבה הלכה למעשה | עברית על הרצף

אתר "אצטבא" עבר הרבה גלגולים, והופיע בגלמתו החדשה שהיא עדכנית ביותר מבחינה טכנולוגית, נגיש ומסודר יותר בתכנים, והופך אותנו למעודכנים תדיר בחידושים, ומשייך אותנו לקהילת מורי העברית בבתי הספר הערביים. אתר אצטבא המשודרג כולל תוצרים דיגיטליים איכותיים שנכתבו על ידי מורים ותלמידים. נשמח לקבל רעיונות שלכם שיכולים לתרום להתפתחות המקצוע.

28. קבוצות וואטסאפ

1. קבוצת ועדת המקצוע – מנהל קבוצה: שריף ח'ילאילה, פלי 0507933124
2. קבוצת מדריכים – מנהלת קבוצה: רידאן אבו אחמד, פלי 0522844828
3. קבוצת מעריכים בכירים – מנהל קבוצה: שריף ח'ילאילה, פלי 0507933124
4. קבוצת מעריכי בגרות – מנהל קבוצה: עאדל מח'ול, פלי 0544979011
5. קבוצת מעריכי בגרות – קיץ 2021 (רשימת תפוצה) – מנהל קבוצה: ד"ר האני מוסא, פלי 0506282450
6. קבוצת המורים ביסודי – מנהל קבוצה: ד"ר האני מוסא, פלי 0506282450
7. קבוצת המורים בחטי"ב – מנהל קבוצה: ד"ר האני מוסא, פלי 0506282450
8. קבוצת המורים בתיכון – מנהל קבוצה: ד"ר האני מוסא, פלי 0506282450

הערות:

- ✓ הכתיבה בקבוצות הוואטסאפ השונות היא בעברית בלבד.
- ✓ בכתיבה בקבוצות השונות נא לשמור על שימוש אחראי, מקצועי ועל כבוד לזולת.

בברכת שנת לימודים מוצלחת ורבת אתגרים, שנה טובה ופורייה!

ד"ר האני מוסא

מפמ"ר להוראת עברית בבתי ספר ערביים

וצוות ההדרכה

העתקים:

- ✓ ד"ר מירי שליסל, יו"ר המזכירות הפדגוגית
- ✓ מר יובל אוליבסטון, סגן יו"ר המזכירות הפדגוגית ומנהל אגף א' לפיתוח פדגוגי
- ✓ ד"ר אורנה שמחון, מנהלת מחוז צפון
- ✓ ד"ר סער הראל, מנהל מחוז חיפה
- ✓ גב' ורדה אופיר, מנהלת מחוז מרכז
- ✓ גב' חיה שיטאי, מנהלת מחוז ת"א
- ✓ מר רם זהבי, מנהל מחוז דרום
- ✓ מר מאיר שמעוני, מנהל מחוז ירושלים ומנח"י
- ✓ מר דוד גל, מנהל אגף בכיר בחינוך
- ✓ ד"ר ציונה לוי, מנהלת אגף א' שפות
- ✓ גב' שירין נאטור חאפי, מנהלת אגף חינוך ערבי
- ✓ גב' חנה ללוש, מנהלת אגף א' יסודי
- ✓ גב' דסי בארי, מנהלת אגף א' על יסודי
- ✓ פרופ' עלי ותד, יו"ר ועדת המקצוע